

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IX. Officiales regij excommunicari non possunt ab Episcopis ob muneris sui functionem. Hic usus è Gallia in Angliam translatus, sed ibi abolitus. Apud nos privilegio apostolicæ sedis munitus est. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

In Glossa margi-
nali.

servavimus, vestro ac Missorum vestrorum cuncta volumus emendare iudicio. Vbi rectè adnotatum est ex Alexandro Imolensi, idem observari debere in Rege Francorum non recognoscere superiorem, quod iudex esse potest in sua causa.

IX. Quod Alexander Imolensis Regibus nostris competere ait, consequentià ductà ex verbis Leonis quarti, ab iis in prima, secunda, & tertia dynastia observatum fuisse ostendimus. Vnde sequitur nec Regem nec regios magistratus aut officiales excommunicationibus vel aliis censuris eam ob causam inflictis obnoxios esse. alioqui majestas imperij minueretur, & à iudicium ecclesiasticorum arbitrio penderet. Itaque usus ille antiquus obtinuit in Gallia, ut proceres qui regis curiæ adsidebant, Baillivi, & apparitores regij, non excommunicarentur Rege irrequisito. Quod in Normannia observatum fuisse docent veteres chartæ anno millesimo ducentesimo quarto: *Archiepiscopus vel Episcopus vel inferior persona non debet ferre sententiam excommunicationis in Barones, vel in Baillivos, aut in Servientes Domini Regis, aut in Clericos domus sue, Rege non requisito, vel suo Seneschallo.* Hanc consuetudinem è Gallia in Angliam transevit Rex Willelmus Dux Normanniæ & Angliæ domitor: quæ inter consuetudines regias in conventu Clarendonæ habito anno MCLXIV. recensita, dein conquerente Thoma Cantuariensi Archiepiscopo, libertatis ecclesiasticæ acerrimo vindice, & martyre, ab Alexandro III. inter ceteras Romæ damnata est. *Nullus qui de Rege tenet in capite nec aliquis dominicorum ministrorum ejus excommunicetur, nec alicujus eorum terra sub Interdicto ponatur, nisi prius Dominus Rex, si in regno fuerit, conveniatur, vel Justiciarius ejus, si fuerit extra regnum, ut rectum de eo faciat; & ita ut quod pertinebit ad Regis Curiam, ibi terminetur, & de eo quod spectat ad Curiam ecclesiasticam, ad eandem mittatur, ut ibidem terminetur.* In contentionibus de jurisdictione ecclesiastica & seculari ultimum iudicium asseritur supream Curiam regni, licentiâ ademptâ Episcopis jus sibi censuris & excommunicationibus dicendi. Sed ab articulis Clarendonæ constitutis discessit Henricus II. in Anglia, conventionibus cum Legatis Romanæ Ecclesiæ depactis, ut anathemate solveretur quod in illum ob necem Thomæ Cantuariensis injectum erat. Quamvis sic pacta illa interpretetur Henricus, apud Ioannem Sarisberiensem, ut consuetudines suis temporibus inductas, non autem veteres, damnatas existimet: *Quod consuetudines quæ tempore meo contra Ecclesias terre mee inductæ sunt dimittam; quas quidem*

Mathieu Paris. Et
in Tom. Concil.
Vide Seldenum
in Notis ad Ead-
merum pag. 168.
169.

Joan. Satib.
ep. 100.

aut paucas aut nullas estimo. Attamen in consequentiam jurium Ecclesiæ Gallicanæ hunc usum saltem in Normannia ejus potestati retinuerunt, donec florentissima illa provincia Coronæ Gallicæ consolidata est à Philippo Augusto; ut patet è chartis veteribus superius allatis. Reprobatio illa Alexandri III. & Concilij Lugdunensis decretum sub Gregorio X. Episcopus ad tuendam jurisdictionem, excommunicationibus in iudices seculares latis, animavit: quibus tamen magistratus non cedebant, ut videmus ex Durando. Quare Reges nostri antiquam regni consuetudinem, ne Officiales regij ob muneris sui executionem excommunicari validè possent ab Episcopis, privilegij apostolicæ sedis muniri curarunt. Hac privilegia jactat Rex Carolus V. in scripto dato anno millesimo trecentesimo sexagesimo nono, quo edicitur ut Episcopus Carnotensis ejusque Vicarij sententias excommunicationis revocent & annullent quas adversus Officiales regios ob contentionem de jurisdictione usurpata tulerant; vel iudicio se sistant in Curia Parlamenti, super predictis Procuratori generali responsuri. Anno sequenti MCCCXX. Officialis Rotomagensis Archiepiscopi Baillivum regium publico anathemate damnavit, eò quod de Clerico quodam conjugato ob latrocinia perpetrata capitalem pœnam sumpsisset, rejecta remissione quam reus fieri petebat ad forum ecclesiasticum. Sed injuriam illam magistratui regio factam ultus est Rex Carolus, ex Curia Parisiensis decreto. Præcepit enim ut absque mora sententias illas rescinderet iudex ecclesiasticus, & ad hujus mandati executionem bonis temporalibus captis cogere. Periculo decessorum cautiore facti Episcopi, constitutionibus regis parentes, vel Curiarum summarum Arrestis, vel saltem Consistorij regij Decretis, contentiones istas dirimendas relinquunt, mucrone gladij spiritualis in alios usus reservato.

X. Quæ à me toto capite dicta sunt ita velim intelligi, si de jurisdictione tantum agatur, & de disciplina ecclesiastica. Nam si his contentionibus fides Christiana læderetur, omnia pericula oppetenda potius essent Episcopis quam ut præ socordia, aut metu, nefariis conatibus assentirentur aut conniverent. Sed exceptio illa adhibita possunt conniventiam suam tueri, Romano Pontificum exemplo: qui in Professione quam post electionem suam B. Petro nuncupabant, canones quidem & decreta à se observatum iri pollicebantur; sed infractions ab aliis factas aut emendatum, aut,

T. 1. 13. 13.

D. 1. 1. 1.

Cod. de 100.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.

art. 1. 1.